

LIIKENNE- ONNETTOMUUDET VANTAALLA 2018

Vantaa
Vanda

Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2018 -selvityksen tieliikenneonnettomuuksien tiedot perustuvat iLiitu-ohjelmistoon sekä Tilastokeskuksen tilastoihin. Ne sisältävät poliisin tietoon tulleet onnettomuudet. Liikennevirasto tilaa tieliikenneonnettomuuksien käsittelyn Tilastokeskukselta. Tilastokeskus tarkistaa katuverkolta vain poliisin henkilövahinko-onnettomuuksien tietoja.

Tämän raportin karttaliitteeseen on poliisin onnettomuusselostusten perusteella mm. tarkennettu jalankulkija-, pyöräilijä- ja mopo-onnettomuuksien paikkoja. Lisäksi liitteissä on suuralueittaiset onnettomuustarkastelut ja IND5-kartta. Nykyisin Riistakeskus hoitaa eläinonnettomuudet; niiden tiedot on saatu Vantaan käyttämästä iLiitu-palvelusta.

Poliisin tietoon on arvioitu tulevan noin 30 % loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista – huonoin peittävyys on polkupyöräilijöiden yksittäisonnettomuuksissa. Kaikki kuolemaan johtaneet onnettomuudet tulevat tilastoihin. Poliisi on vähentänyt eläinonnettomuuksien rekisteröintiä, mikä näkyy vähentyneinä peltikolareina maanteilla.

Tilastokeskus määritteli vakavasti loukkaantuneet ensi kertaa vuoden 2014 onnettomuuksista, Vantaalla vakavasti loukkaantuneita on ollut vuosittain 8, 13, 4 ja 15 – vuoden 2018 tieto saadaan vasta vuoden 2020 alkupuolella. Vakavasti loukkaantuneita asukasmäärään suhteutettuna on Vantaalla ollut selvästi vähemmän kuin keskimäärin Suomessa.

Vuoden 2018 liikenneonnettomuuksien kustannukset ovat noin 46,4 milj. euroa, josta kaupungille kohdistuu arviolta 9,3 milj. euroa (Suomessa käytetty onnettomuuskustannusmalli, henkilövahingon keskimääräinen hinta on 308 800 €, Trafi 2016).

Liikenneonnettomuustietoja käytetään mm. valittaessa liikenneturvallisuustoimenpiteitä nykyiselle katuverkolle ja suunniteltaessa uusia katuja. Raportin on laatinut liikennetutkija Timo Väistö (timo.vaisto@vantaa.fi).

SISÄLLYSLUETTELO

Esipuhe

1 Onnettomuusmäärät ja niiden kehitys

2 Onnettomuusajankohdat 2018

3 Onnettomuuspaikka 2018

4 Onnettomuusolosuhteet 2018

5 Onnettomuusluokka 2018

5.1 Kaikki onnettomuudet

5.2 Onnettomuudet maantiellä

5.3 Onnettomuudet katuverkolla

6 Onnettomuuskustannukset

Liitteet

Liite 1. Tietolähteet, käsitteet ja määritelmät

Liite 2. Onnettomuudet suuralueittain

Liite 3. Liikenneonnettomuuskarttoja

- Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2018
- Indeksin IND5 mukaiset pahimmat onnettomuuspaikat 2014–2018
- Riistakeskuksen eläinonnettomuudet 2018

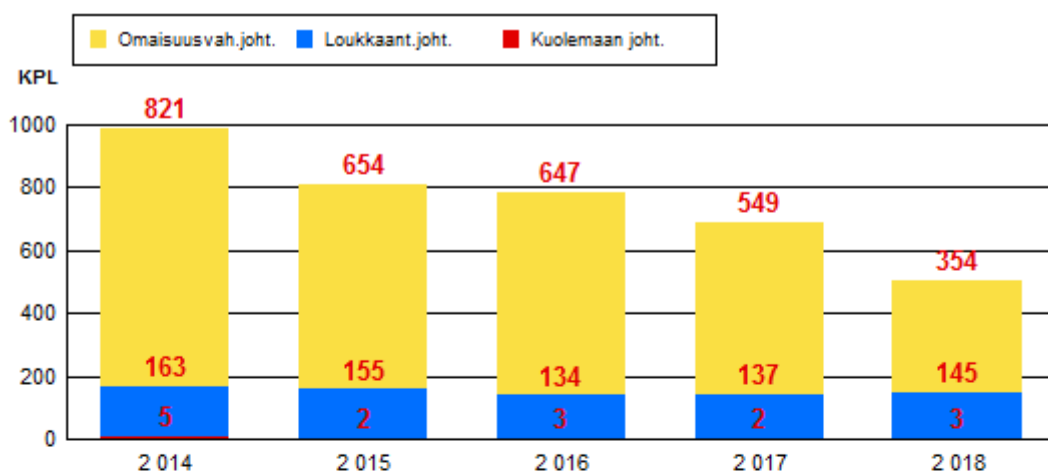
Liite 4. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet, yhteenveto (iLiitu)

1 ONNETTOMUUSMÄÄRÄT JA NIIDEN KEHITYS

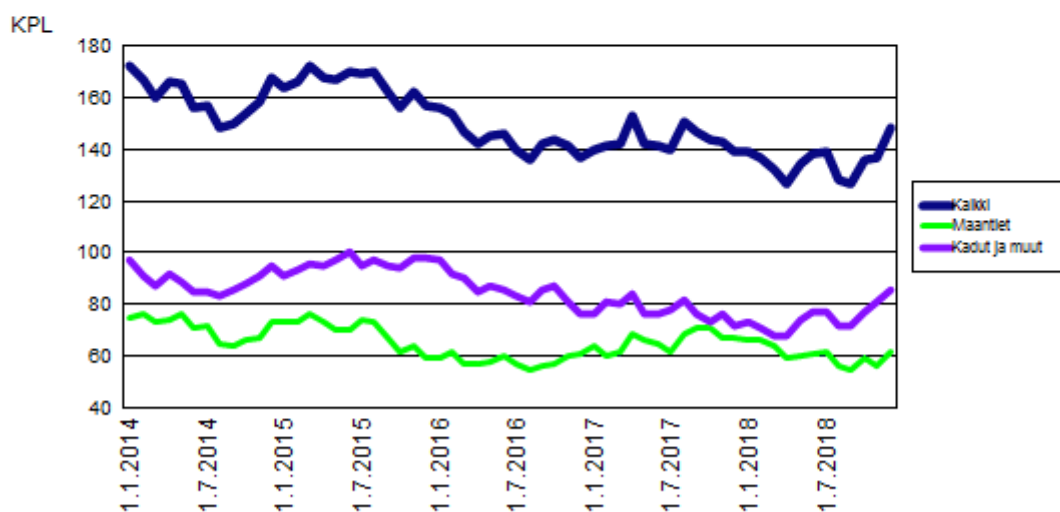
Vuonna 2018 tapahtui 502 poliisin raportoimaa tieliikenneonnettomuutta (vuonna 2017 luku oli 688). Onnettomuuksista 3 johti kuolemaan ja 145 loukkaantumiseen. Onnettomuuksissa kuoli 3 (2) ja loukkaantui 183 (174) henkilöä.

Vuosina 2015–2017 oli keskimäärin 144 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vuodessa, joissa kuoli noin kaksi ja loukkaantui 177 henkilöä. Vuonna 2018 henkilövahinkoja on 3 % enemmän.

Joku osallisista oli alkoholin vaikutuksessa 6 % onnettomuuksista. Koko Suomessa alkoholionnettomuuksissa kuoli 30 (13 % kaikista kuolleista) ja loukkaantui 497 (9 % kaikista loukkaantuneista) henkilöä.

Kuva 1.1 Onnettomuuksien kokonaismäärän kehitys vakavuuden mukaan

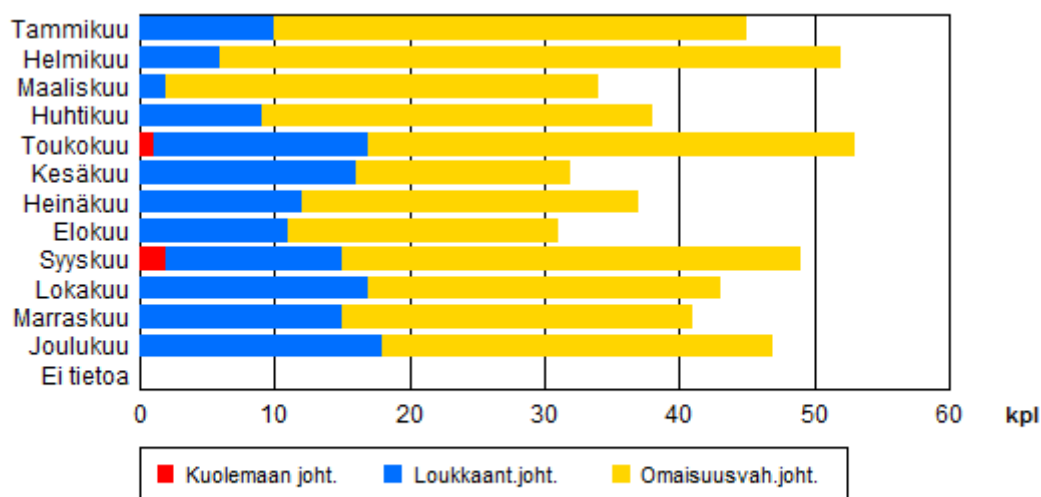

Kuva 1.2 12 edellisen kk:n aikana tapahtuneet henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet

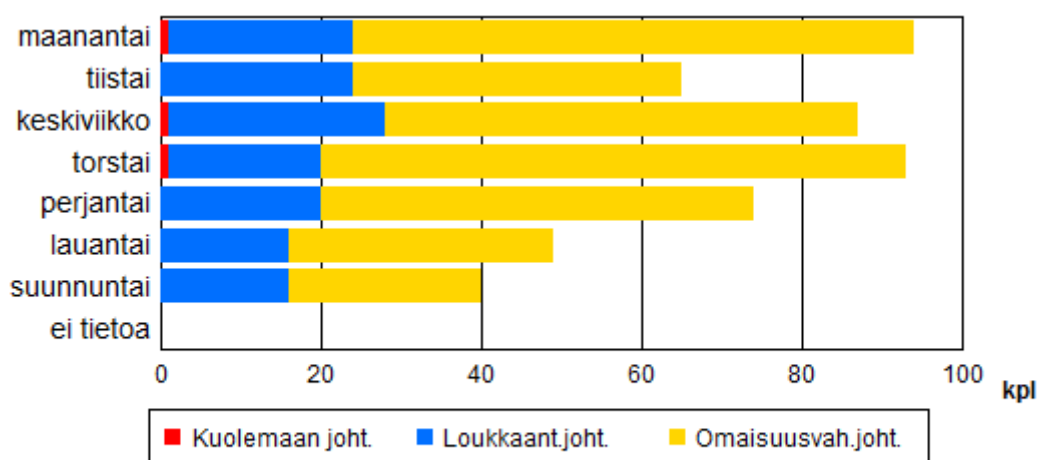
2 ONNETTOMUUSAJANKOHDAT 2018

Onnettomuuksia tapahtui eniten toukokuussa (11 %, 53 onn.) ja vähiten elokuussa (6 %, 31 onn.).

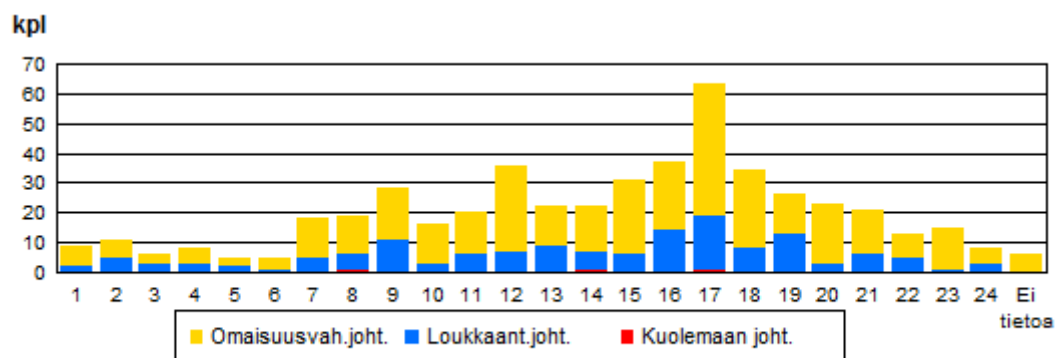
Yleisin tapahtumapäivä oli maanantai (19 %, 94 onn.). Vähiten onnettomuuksia sattui sunnuntai (8 %, 40 onn.).

Kuva 2.1 Onnettomuudet kuukausittain

Kuva 2.2 Onnettomuudet viikonpäivittäin

Kuva 2.3 Onnettomuudet tunneittain

3 ONNETTOMUUSPAIKKA 2018

Onnettomuuksista tapahtui 47 % (236 onn.) katuverkolla ja 47 % (237 onn.) maanteilla, 5 % (27 onn.) yksityisteillä ja muilla liikennealueilla. Taajamissa tapahtui 54 % (272 onn.) onnettomuuksista.

Maanteiden onnettomuuksista tapahtui pääväylillä eli valta- ja kantateillä 63 % (150 onn.) ja alempiluokkaisilla teillä 37 % (87 onn.).

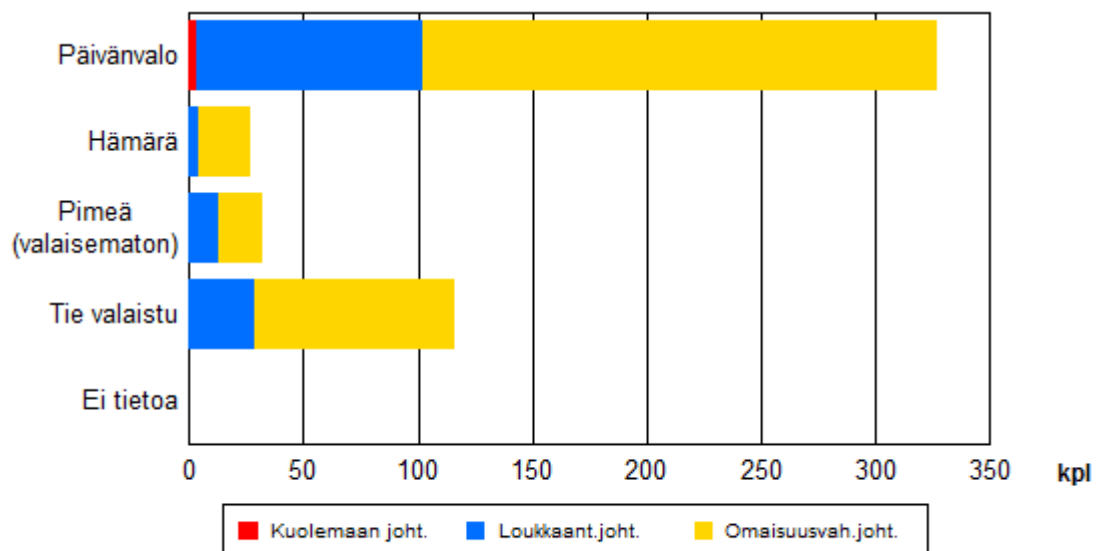
Kaikista Jk/Pp/Mopo -onnettomuuksista tapahtui maanteilla 5 % ja katuverkolla 92 %. Henkilövahinkoon johtaneista Jk/Pp/Mopo -onnettomuuksista tapahtui maanteilla 5 % ja katuverkolla 92 % (Jk/Pp/Mopo=jalankulkija/polkipyörä/mopo).

4 ONNETTOMUUSOLOSUHTEET 2018

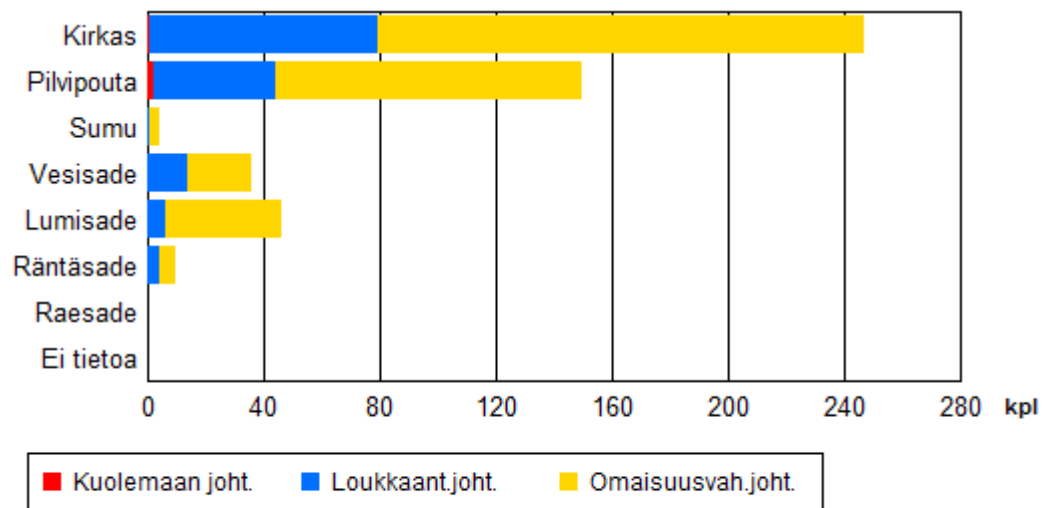
Onnettomuudet tapahtuivat useimmiten hyvissä olosuhteissa. Useimmiten näkyvyys oli päivänvalossa hyvä ja tienpinta paljaana.

Onnettomuushetkellä sää oli kirkas tai pilvipoutainen 79% (397 onn.) onnettomuuksista. Vesisateella tapahtui 7 % (36 onn.), lumi-, rae- tai räntäsateella 11 % (56 onn.) ja sumussa 1 % (4 onn.) onnettomuuksista.

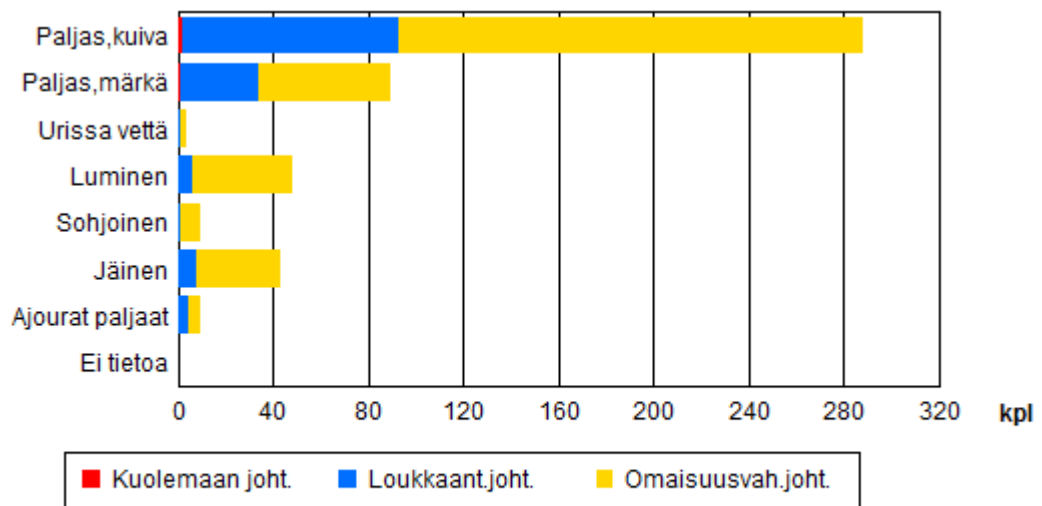
Tienpinta oli paljas ja kuiva 57 % (288 onn.) sekä paljas ja märkä tai urissa vettä 18 % (92 onn.) onnettomuuksista. Lumisella, sohjoisella tai jäisellä tiellä tai ajourien ollessa paljaana tapahtui 22 % (109 onn.) onnettomuuksista.

Kuva 4.1 Valoisuus onnettomuushetkellä

Kuva 4.2 Sää onnettomuushetkellä

Kuva 4.3 Tienpinta onnettomuushetkellä

5 ONNETTOMUUSLUOKKA 2018

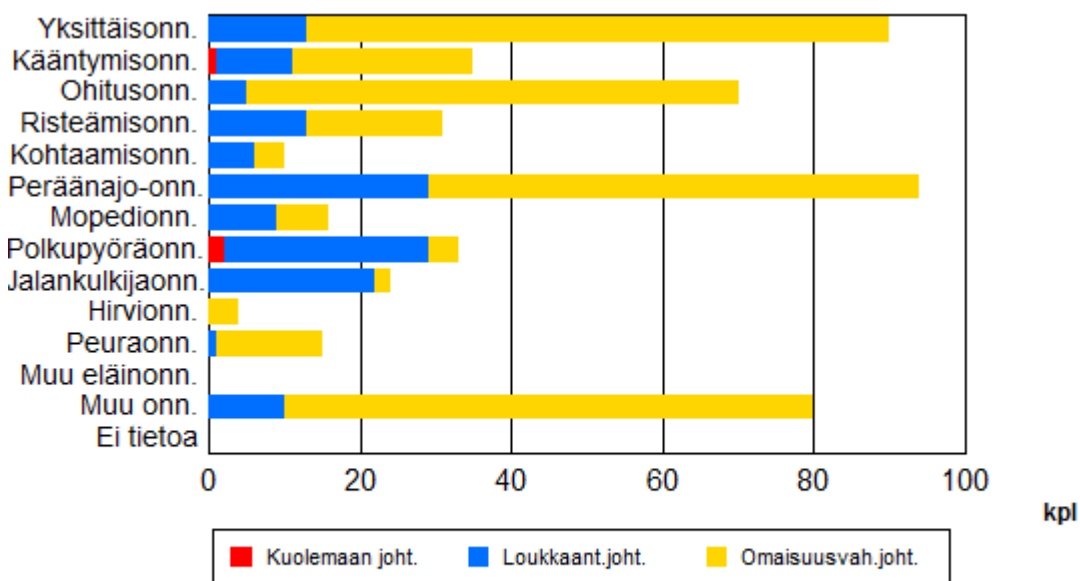
5.1 Kaikki onnettomuudet

Yleisin onnettomuusluokka oli peräänajo-onnettomuus, joita oli 19 % (94 onn.) kaikista onnettomuuksista. Seuraavaksi yleisimmät onnettomuusluokat olivat yksittäisonnettomuus (18 %, 90 onn.) ja ohitusonnettomuus (14 %, 70 onn.).

Eläinonnettomuuksia oli 4 % (19 onn.) kaikista poliisin raportoimista onnettomuuksista, niissä loukkaantui yksi henkilö.

Jk/Pp/Mopo -onnettomuuksia oli 15 % (73 onn.) kaikista onnettomuuksista. Jalankulkijaonnettomuuksia oli 5 % (24 onn.), polkupyöräonnettomuuksia 7 % (33 onn.) ja mopo-onnettomuuksia 3 % (16 onn.).

Henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista 41 % (60 onn.) oli Jk/Pp/Mopo -onnettomuuksia. Jalankulkijaonnettomuuksia oli 15 % (22 onn.), polkupyöräonnettomuuksia 20 % (29 onn.) ja mopo-onnettomuuksia 6 % (9 onn.). Jalankulkija- ja polkupyöräonnettomuuksissa oli kolme mopo-osallista.

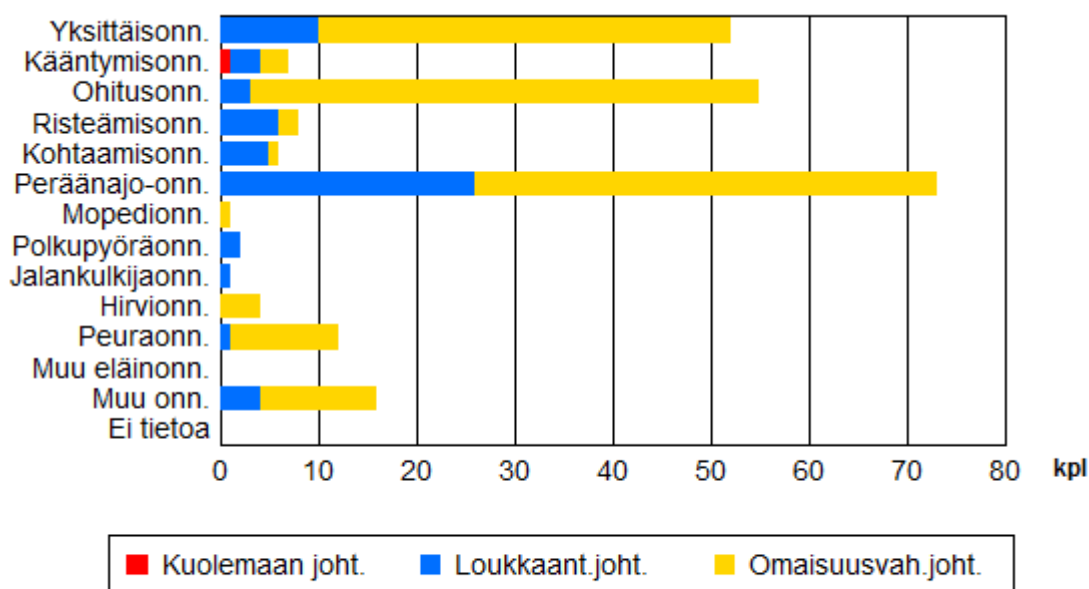
Kuva 5.1 Onnettomuusluokat kaikissa onnettomuuksissa

5.2 Onnettomuudet maantiellä

Maanteillä tapahtuneista onnettomuuksista yleisimmät luokat olivat peräänajo-onnettomuus (31 %, 73 onn.) ja ohitusonnettomuus (23 %, 55 onn.).

Jk/Pp/Mopo -onnettomuuksia oli 2 % (4 onn.) kaikista maanteillä tapahtuneista onnettomuuksista. Jalankulkijaonnettomuuksia oli 1, polkupyöräonnettomuuksia 2 ja mopo-onnettomuuksia 1.

Maanteillä henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista 5 % (3 onn.) oli Jk/Pp/Mopo -onnettomuuksia. Jalankulkijaonnettomuuksia tapahtui 1, polkupyöräonnettomuuksia 2 ja mopo-onnettomuuksia ei yhtään.

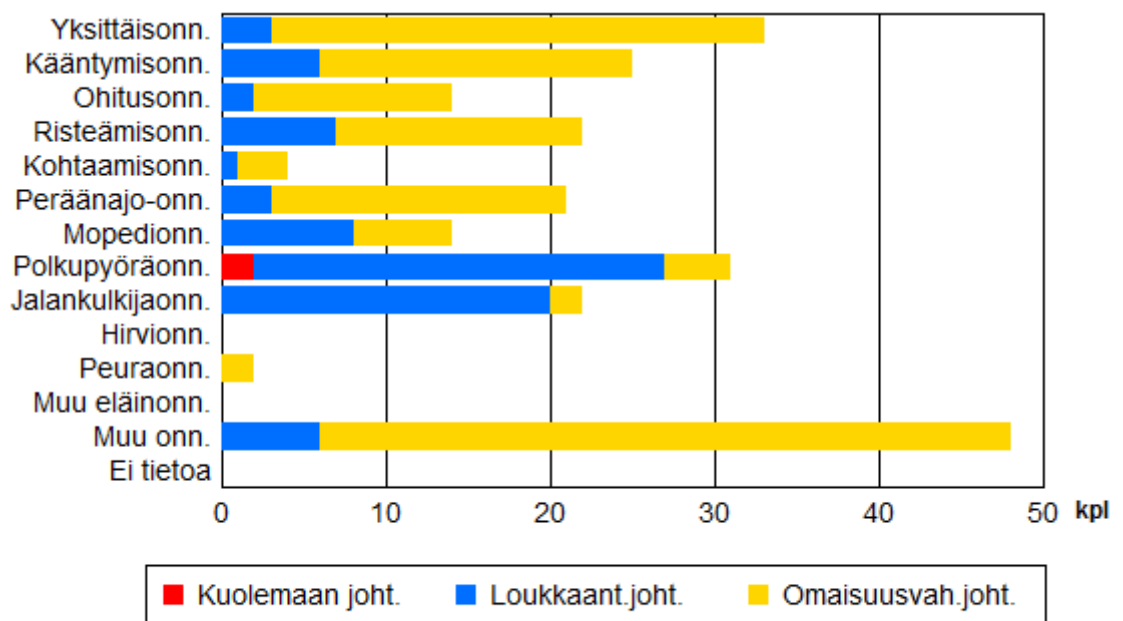
Kuva 5.2 Onnettomuusluokat maantieverkon onnettomuuksissa

5.3 Onnettomuudet katuverkolla

Katuverkolla tapahtuneista onnettomuuksista yleisimmät luokat olivat yksittäisonnettomuus (14 %, 33 onn.) ja polkupyöräonnettomuus (13 %, 31 onn.).

Jp/Pp/Mopo -onnettomuuksia oli 28 % (67 onn.) kaikista katuverkolla tapahtuneista onnettomuuksista. Jalankulkijaonnettomuuksia oli 9 % (22 onn.), polkupyöräonnettomuuksia 13 % (31 onn.) ja mopo-onnettomuuksia 6 % (14 onn.).

Katuverkolla henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista 66 % (55 onn.) oli Jk/Pp/Mopo -onnettomuuksia. Jalankulkijaonnettomuuksia oli 24 % (20 onn.), polkupyöräonnettomuuksia 33 % (27 onn.) ja mopo-onnettomuuksia 10 % (8 onn.).

Kuva 5.3 Onnettomuusluokat katuverkon onnettomuuksissa

6 ONNETTOMUUSKUSTANNUKSET

Onnettomuudet aiheuttavat inhimillisten kärsimysten lisäksi taloudellisia menetyksiä. Suomessa käytössä olevan onnettomuuskustannusmallin mukaan liikenneonnettomuuksien yksikkökustannukset ovat henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 308 800 euroa ja omaisuusvahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 2 200 euroa (Tieliikenteen onnettomuuskustannusten tarkistaminen, Trafi 2016).

Kuntien maksettavaksi onnettomuuskustannuksista kohdistuu noin 15–20 % mm. pelastus-, terveys- ja sosiaalitoimen menoina aikaisempien tutkimusten mukaan (mm. Valmixa 2006).

Vantaalla tapahtuneet onnettomuudet maksoivat vuonna 2018 noin 46,4 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuvien kustannusten osuus on noin 9,3 milj. euroa.

LIITTEET

LIITE 1. TIETOLÄHTEET, Käsitteet ja määritelmät

Tietolähteet

Tilastokeskus saa poliisiasian tietojärjestelmään (PATJA) tallennetut tieliikenneonnettomuustiedot poliisilta. Tiedot siirretään poliisilaitoksilta keskitettyyn rekisteriin, josta uudet tiedot muokataan ja siirretään Tilastokeskuksen tietokoneelle kolme kertaa kuukaudessa. Jokaisen kuukauden aineistoa päivitetään vielä kolme kuukautta sen päättymisen jälkeen.

Tilastoitavan kuukauden tiedot ovat seuraavan kuukauden alussa Tilastokeskuksen käytettävissä. Tilastokeskus tarkastaa tiedot, tekee poliisilaitokseen lisäkyselyitä ja täydentää tietoja tarvittaessa muiden rekisterien tiedoilla. Tarkistetun aineiston pohjalta Tilastokeskus laatii tiedotteen ja taulukkopaketin. Tiedote on luettavissa esimerkiksi Tilastokeskuksen internet-palvelussa.

Tilastokeskus täydentää vuosiaineistoa kuolemansyytilaston tiedoilla kuolleista. Vuosiaineistoa täydennetään lisäksi tilastoitavaa vuotta seuraavan vuoden keväällä Liikenneviraston tiedoilla tapahtumapaikasta ja henkilövahingoista sekä liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tiedoilla kuolemaan johtaneista rattijuopumusonnettomuuksista. Lisäksi tieliikenneonnettomuusaineistoa täydennetään vuosittain Liikenteen turvallisuusviraston ajokortti- ja moottoriajoneuvotiedoilla.

Peittävyys

Tilaston peittävyys kuolemaan johtaneitten onnettomuuksien osalta on sataprosenttinen. Ilmoittamista kontrolloidaan kuolinsyytodistusten avulla. Peittävyydestä ja vakavuudesta johtuen liikennekuolemien kehityssuunta kuvaa onnettomuuksia varmemmin tieliikenneturvallisuuden kehitystä.

Peittävyys on henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien osalta noin 30-prosenttinen. Eri onnettomuustyyppien tietointulossa on eroja. Huonoin peittävyys on yksittäisonnettomuuksissa loukkaantuneista polkupyöräilijöistä. Puutteellisuudet johtuvat lähinnä siitä, etteivät onnettomuudet tule poliisin tietoon. Syy siihen, ettei onnettomuuksia ilmoiteta poliisille, on valtaosassa onnettomuuksia vahinkojen pienuus ja korvauksesta sopiminen. Puuttuvista loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista valtaosa on lieviä loukkaantumisia, sillä tieliikennelaki velvoittaa ilmoittamaan onnettomuudesta poliisille vain, jos joku on loukkaantunut vakavasti.

Määritelmät

Tieliikenneonnettomuus

Henkilö- tai omaisuusvahinkoon johtanut tapahtuma, joka on sattunut tieliikennelain mukaan yleiselle liikenteelle tarkoitettulla tai yleisesti liikenteeseen käytetyllä alueella ja jossa on osallisena ainakin yksi liikkuva kulkuneuvo. Tieliikennelaissa määriteltujen ajoneuvojen lisäksi osallisiksi kulkuneuvoiksi luetaan myös raitiovaunu sekä juna tasoristeysonnettomuuksissa. Jalankulkijan kaatuminen ei ole liikenneonnettomuus, polkupyörällä (=ajoneuvo) kaatuminen on.

Onnettomuudessa kuollut

Henkilö, joka on kuollut onnettomuuden seurauksena 30 vuorokauden kuluessa onnettomuudesta.

Onnettomuudessa loukkaantunut

Henkilö, joka ei ole kuollut, mutta on saanut onnettomuudessa vammoja, jotka vaativat hoitoa tai tarkkailua sairaalassa, hoitoa kotona (sairauslomaa) tai operatiivista hoitoa, esimerkiksi tikkejä. Jos henkilö on saanut mustelmia, naarmuja tai muuta sellaista, joista ei aiheudu edellä mainittua hoitoa, häntä ei katsota loukkaantuneeksi.

Onnettomuuteen osallinen

Onnettomuuteen osallisiksi henkilöiksi katsotaan onnettomuuteen osallistuneet kulkuneuvojen kuljettajat ja jalankulkijat sekä kuolleet ja loukkaantuneet matkustajat. Eläin on eläinonnettomuuden osallinen.

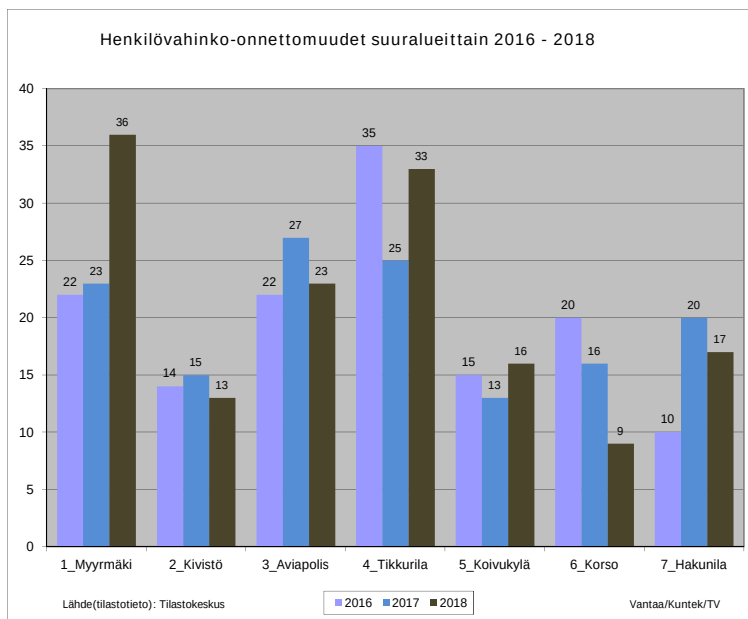
Alkoholitapaus

Onnettomuus, jossa jonkun osallisen kuljettajan tai jalankulkijan on todettu (verikokeen tai puhalluskokeen tulos vähintään 0,5 promillea) tai vahvoin perustein epäillään olleen onnettomuushetkellä alkoholin vaikutuksen alaisena.

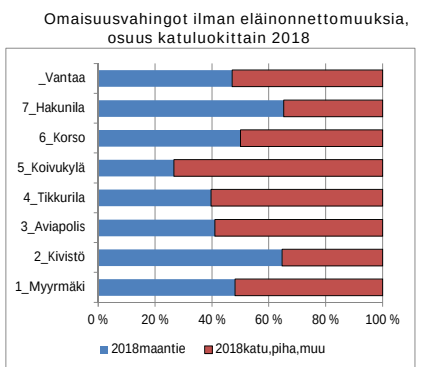
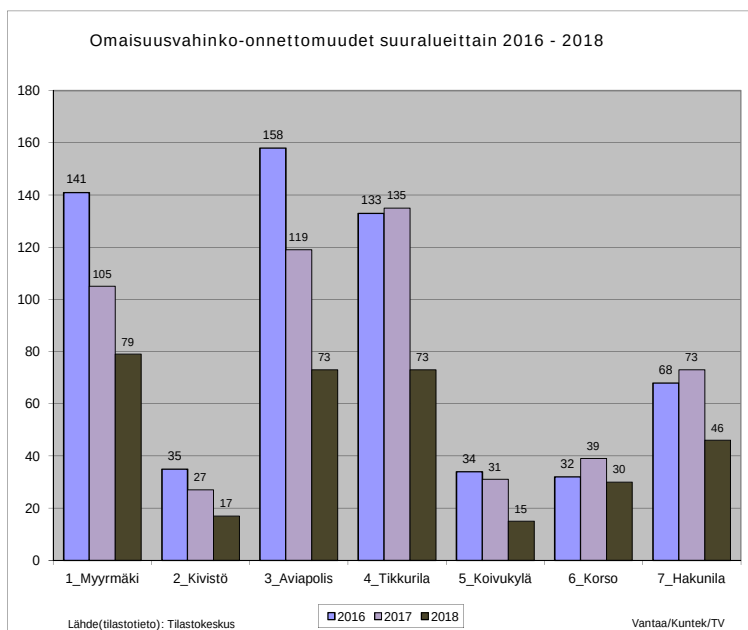
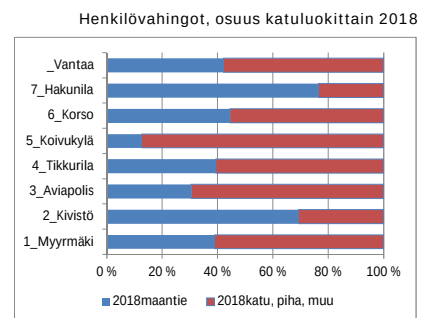
Rattijuopumus tapaus

Onnettomuus, jossa moottoriajoneuvon kuljettajan on todettu (verikokeen tai puhalluskokeen tulos vähintään 0,5 promillea) tai vahvoin perustein epäillään olleen onnettomuushetkellä alkoholin vaikutuksen alaisena.

Onnettomuudet suuralueittain 2016 - 2018 sekä jakauma katuluokittain 2018

v.2016 138 hev.onn. v.2017 139 hev.onn. v.2018 147 hev.onn.
v.2016 650 omaisuusv.onn. v.2017 555 omaisuusv.onn. v.2018 502 omaisuusv.onn.

Onnettomuuskartat

- Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2018
 - o Länsi-Vantaa ja Itä-Vantaa
 - o piha- ja pysäköintialueilla tapahtuneita omaisuusvahinko-onnettomuuksia ei ole esitetty
 - o ei sisällä eläinonnettomuuksia, joissa vain omaisuusvahinkoja
- Indeksien IND5 mukaiset pahimmat onnettomuuspaikat 2014–2018
 - o kartta ja taulukko
- Riistakeskuksen eläinonnettomuudet 2018
 - o osallisena metsäkauris, valkohäntäpeura tai hirvi

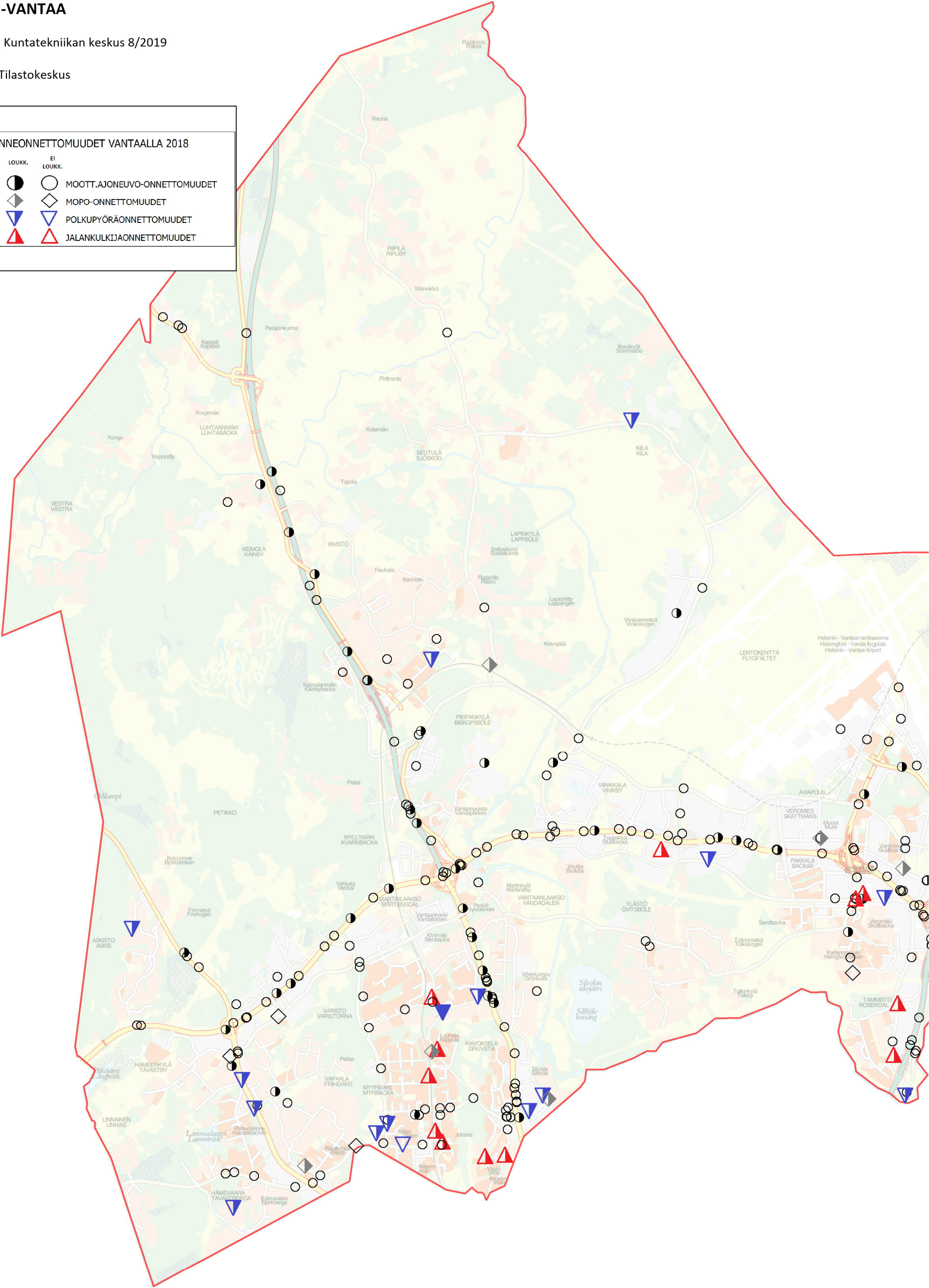
LÄNSI-VANTAA

Vantaa, Kuntatekniikan keskus 8/2019

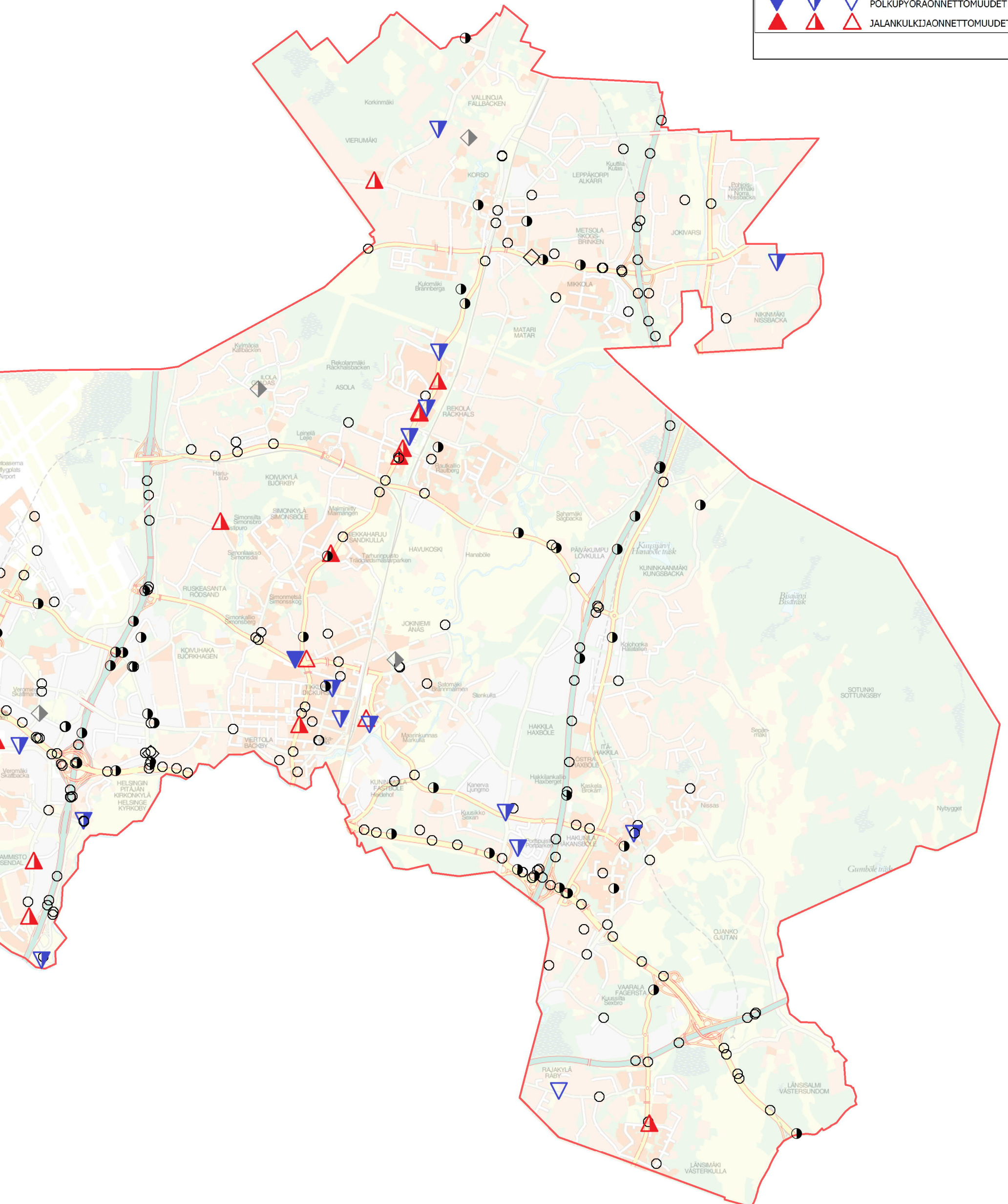
Lähde: Tilastokeskus

LIIKENNEONNETTOMUUDET VANTAALLA 2018

KUOLI	LOUKK.	EI LOUKK.	
●	◐	○	MOOTT.AJONEUVO-ONNETTOMUUDET
◆	◑	◇	MOPO-ONNETTOMUUDET
▼	◓	▽	POLKUPYÖRÄONNETTOMUUDET
▲	◔	△	JALANKULKIJAOONNETTOMUUDET

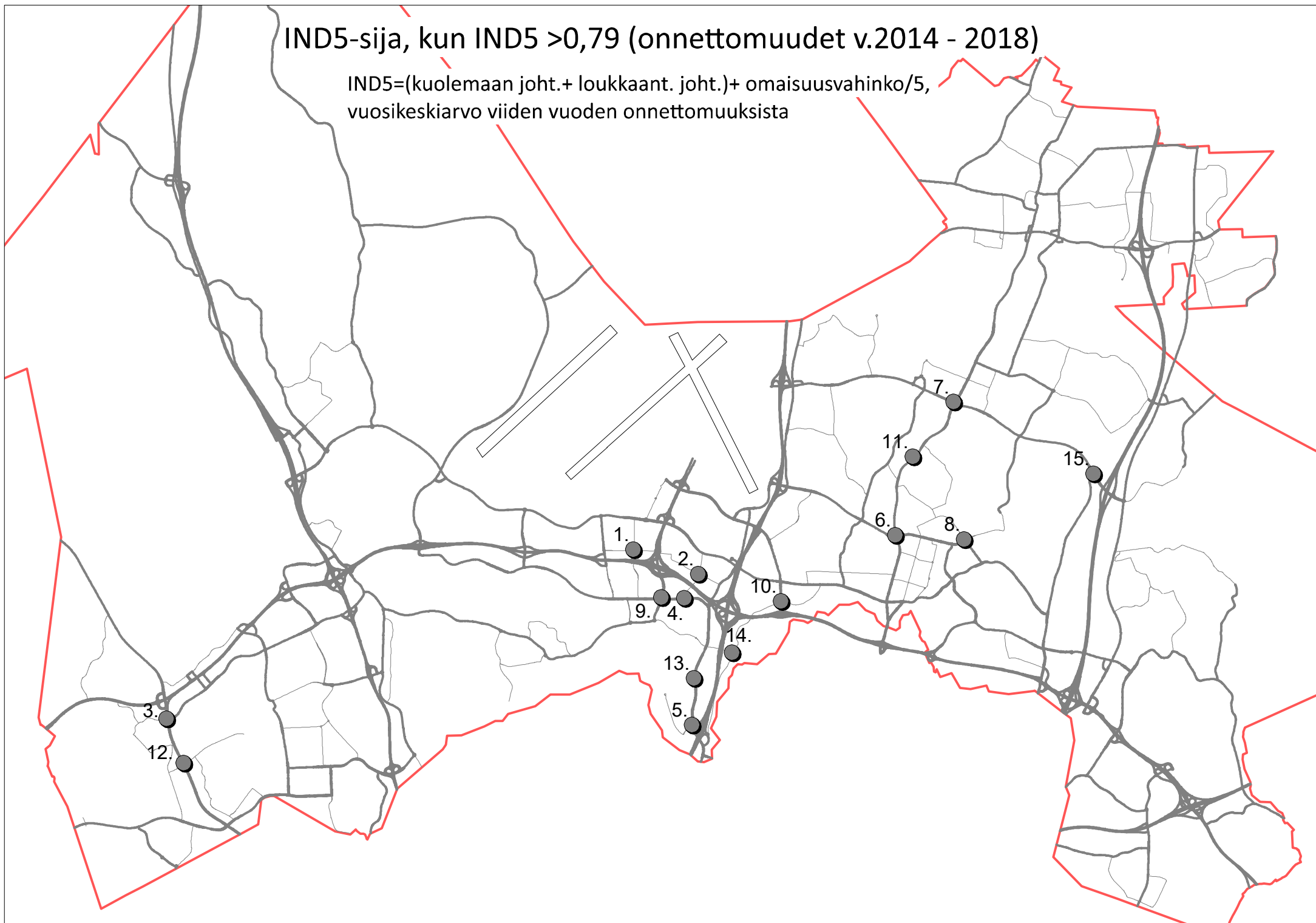

Lähde: Tilastokeskus

IND5-sija, kun IND5 >0,79 (onnettomuudet v.2014 - 2018)

IND5=(kuolemaan joht.+ loukkaant. joht.)+ omaisuusvahinko/5,
vuosikeskiarvo viiden vuoden onnettomuuksista

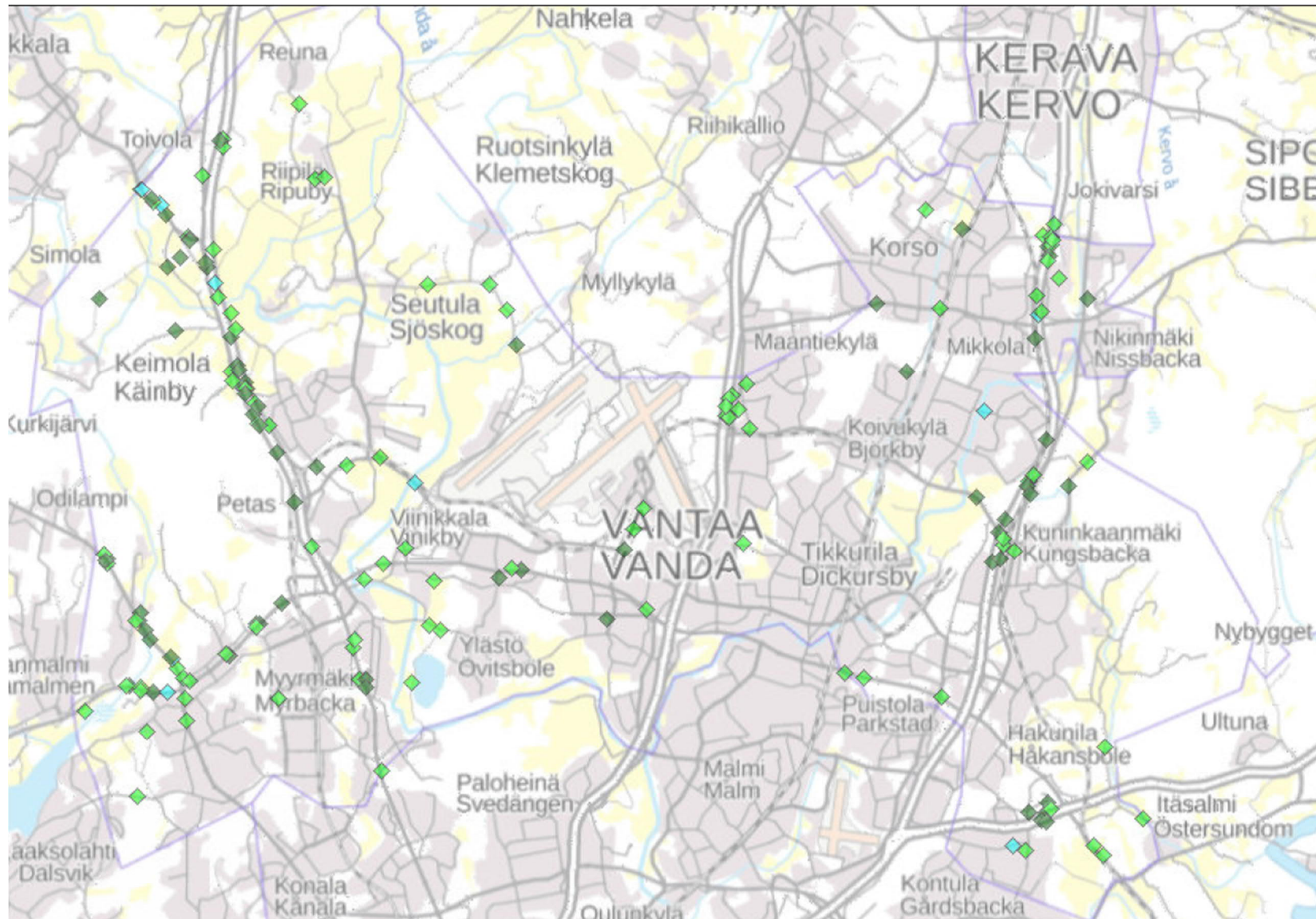

INDEKSIN IND5 MUKAISET PAHIMMAT ONNETTOMUUSKASUMAT

KOhteet, joissa IND5 vähintään 0,8 onnettomuuksien v. 2014 - 2018 perusteella

	KUOLJ	LOUKJ	VAHINKO	YHT	IND5	PAIKKA	Huom
1.	0	5	12	17	1,48	VIRKATIE X OSUUSTIE	kaavamuutos?
2.	0	5	8	13	1,32	RÄLSSITIE X ÄYRITIE	hidaste lisätty 2017
3.	1	3	11	15	1,24	VIHDINTIE X AINONTIE	liikennevalot, maantie
4.	0	5	2	7	1,08	TASETIE X RÄLSSITIE	liikennevalot*
5.	0	4	5	9	1,00	TAMMISTON KAUPPATIE X TAMMISTONKATU	liikennevalot
6.	0	3	8	11	0,92	TALVIKKITIE X LÄNTINEN VALKOISENLÄHTEENTIE	liikennevalot
7.	0	3	8	11	0,92	ASOLANVÄYLÄ X KOIVUKYLÄNVÄYLÄ	liikennevalot
8.	0	2	13	15	0,92	URHEILUTIE X VALKOISENLÄHTEENTIE	liikennevalot
9.	0	2	12	14	0,88	LENTOASEMANTIE X VÄINÖ TANNERIN TIE-TASETIE	liikennevalot*
10.	0	1	17	18	0,88	NIITTYTIE X KURIIRITIE	kiertoliittymä*
11.	0	4	1	5	0,84	TALVIKKITIE X UUSINIITYNTIE	stop sivukadulla*
12.	0	3	5	8	0,80	VIHDINTIE X LAMMASLAMMENTIE	liikennevalot, maantie*
13.	0	3	5	8	0,80	TAMMISTON KAUPPATIE X SÄHKÖTIE	liikennevalot
14.	0	3	5	8	0,80	KIRKKOTIE X YLÄSTÖNTIE	*
15.	0	3	5	8	0,80	KOIVUKYLÄNVÄYLÄ X VANHA PORVOONTIE	liikennevalot
KUOLJ =kuolemaan johtaneet onnettomuudet LOUKJ =loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet VAHINKO =omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet YHT =onnettomuudet yhteensä *) IND5 =(KUOLJ+LOUKJ)+VAHINKO/5, vuosikeskiarvo viiden vuoden onnettomuuksista							*)kohde ei ollut viime vuoden top12-listalla

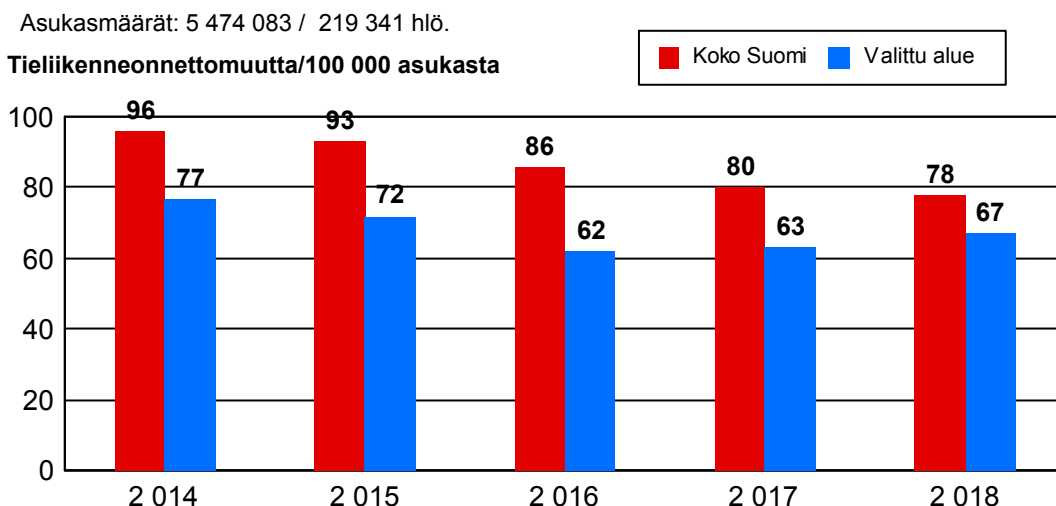
Riistakeskuksen rekisteröimät eläinonnettomuudet Vantaalla 2018 (lähde: iLiitu)

- ◆ metsäkauris (93)
- ◆ valkohäntäpeura (66)
- ◆ hirvi (10)

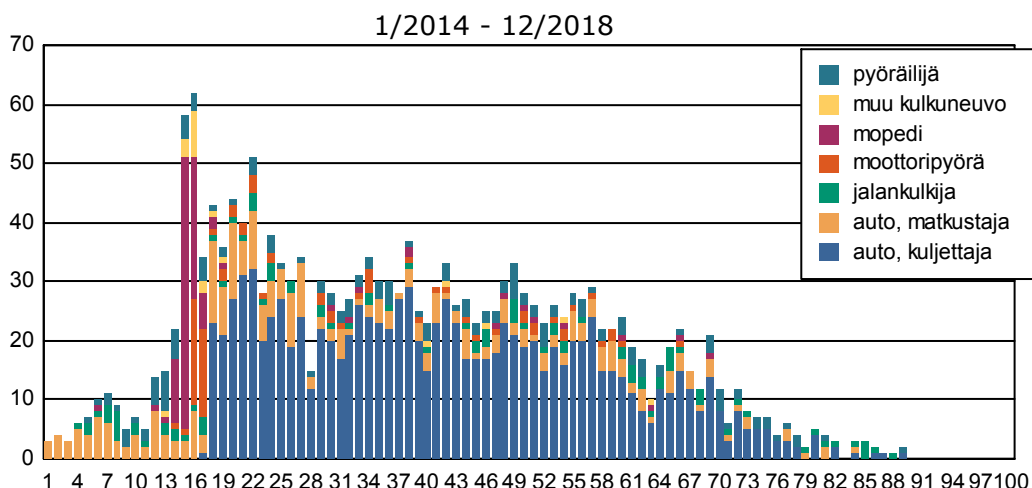
YHTEENVETO TIELIIKENNEONNETTOMUUKSISTA

Vuonna 2018 tapahtuneista poliisin tietoon tulleista onnettomuuksista 3 johti kuolemaan (3 menehtyi) ja 145 loukkaantumiseen (183 loukkaantui). Vuonna 2018 tapahtui (omaisuusvahingot mukaan lukien) yhteensä 502 liikenneonnettomuutta (vuonna 2017 luku oli 688).

Kuva 1. Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrän (heva-onnettomuutta/100.000 asukasta) kehitys verrattuna koko Suomen onnettomuusmäärien kehitykseen.

HENKILÖVAHINKOON JOHTANEIDEN ONNETTOMUUKSIEN IKÄJAKAUMA KULKUTAVAN MUKAAN

Kuva 2. Henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa olleiden henkilöiden ikä kulkutavoittain

ONNETTOMUUSPAIKKA JA OLOSUHTEET HENKILÖVAHINKOON JOHTANEISSA ONNETTOMUUKSISSA 2018

Henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista tapahtui 56 % (83 kpl) katuverkolla ja 42 % (62 kpl) maanteillä. Yksityisteillä ja muilla liikennealueilla tapahtui 2 % (3 kpl) kaikista onnettomuuksista. Taajamissa tapahtui 64 % (94 kpl) onnettomuuksista.

Maanteiden onnettomuuksista tapahtui pääväylillä eli valta- ja kantateillä 56 % (35 kpl) ja alempiluokkaisilla teillä 44 % (27 kpl).

Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet tapahtuivat useimmiten hyvissä olosuhteissa.

Onnettomuushetkellä sää oli kirkas tai pilvipoutainen 83 % (123 kpl) onnettomuuksista. Vesisateella tapahtui 9 % (14 kpl) onnettomuuksista, lumi-, rae- tai räntäsateella 7 % (10 kpl) ja sumulla 1 % (1 kpl).

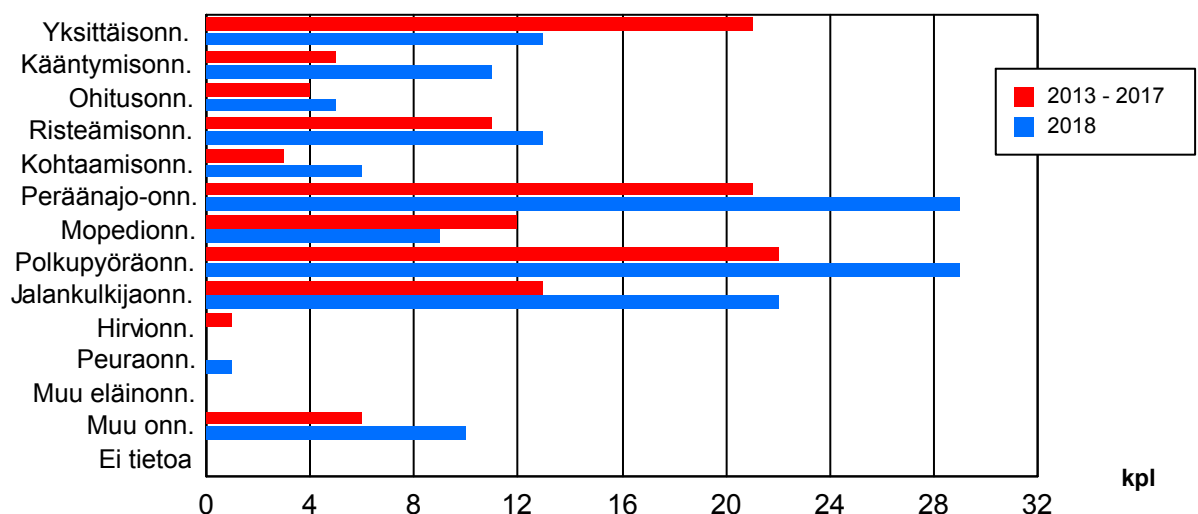
Tienpinta oli paljas ja kuiva 63 % (93 kpl) sekä paljas ja märkä tai urissa vettä 24 % (35 kpl) onnettomuuksista. Lumisella, sohjoisella tai jäisellä tiellä tai ajourien ollessa paljaana tapahtui 13 % (19 kpl) onnettomuuksista.

ONNETTOMUUSLUOKKA HENKILÖVAHINKOON JOHTANEISSA ONNETTOMUUKSISSA

Yleisin onnettomuusluokka oli peräänajo-onnettomuus, joita oli 20 % (29 kpl) kaikista onnettomuuksista. Seuraavaksi yleisimmät onnettomuusluokat olivat polkupyöräonnettomuus (20 %, 29 kpl) ja jalankulkijaonnettomuus (15 %, 22 kpl).

Eläinonnettomuuksista 1 % (1 kpl) johti henkilövahinkoihin.

Henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista jalankulkijaonnettomuuksia oli 15 % (22 kpl), polkupyöräonnettomuuksia 20 % (29 kpl) ja mopo-onnettomuuksia 6 % (9 kpl).

Kuva 3. Onnettomuusluokat ja niiden kehitys henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa.

ONNETTOMUUSKUSTANNUKSET

Onnettomuudet aiheuttavat inhimillisten kärsimysten lisäksi taloudellisia menetyksiä. Suomessa käytössä olevan onnettomuuskustannusmallin mukaan liikenneonnettomuuksien yksikkökustannukset ovat henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 308 800 euroa ja omaisuusvahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 2 200 euroa (Tieliikenteen onnettomuuskustannusten tarkistaminen, Trafi 2016). Kuntien maksettavaksi onnettomuuskustannuksista kohdistuu noin 15-20 % mm. pelastus-, terveys- ja sosiaalitoimen menoina aikaisempien tutkimusten mukaan (mm. Valmixa 2006).

Tarkasteltavalla alueella (KUNTA VANTAA) tapahtuneet onnettomuudet maksoivat vuonna 2018 noin 46,4 milj.euroa, josta kunnalle kohdistuvien kustannusten osuus on noin 9,3 milj.euroa.

MÄÄRITELMÄT

Tieliikenneonnettomuus on kuolemaan, loukkaantumiseen tai omaisuusvahinkoon johtanut kulkuneuvon liikkumisesta aiheutunut liikennetapahtuma, joka on sattunut liikennelain mukaan yleiselle liikenteelle tarkoitettulla alueella. Esimerkiksi polkupyörällä kaatuminen katsotaan tieliikenneonnettomuudeksi, mutta jalankulkijan kaatumista ei.

Liikenneonnettomuudessa kuollut on henkilö, joka on kuollut onnettomuuden seurauksena 30 vuorokauden kuluessa onnettomuudesta.

Liikenneonnettomuudessa loukkaantunut on henkilö, joka on saanut onnettomuudessa vammoja, jotka vaativat hoitoa sairaalassa, hoitoa kotona (sairauslomaa) tai operatiivista hoitoa kuten tikkejä.

Liikenneonnettomuuteen osallisiksi henkilöiksi katsotaan onnettomuuteen osallistuneet kulkuneuvojen kuljettajat ja jalankulkijat sekä kuolleet ja loukkaantuneet matkustajat. Eläin on eläinonnettomuuden osallinen.

Jalankulkijaonnettomuus on onnettomuus, jossa toisena osallisena on jalankulkija.

Polkupyöräonnettomuus on onnettomuus, jossa ainakin yhtenä osallisena on polkupyörä, mutta ei jalankulkijaa.

Moottoripyörä-, linja-auto- tai raitiovaunuonnettomuuksissa osallisena on ainakin yksi kyseinen osallinen, mutta siinä saattaa olla mukana myös esimerkiksi jalankulkija tai auto.

Yksittäisonnettomuus on onnettomuus, jossa on osallisena vain yksi moottoriajoneuvo.

Ohitusonnettomuus on onnettomuus, jossa on osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja, joista yksi oli ohittamassa.

Kääntymisonnettomuus on onnettomuus, jossa on osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja, joista ainakin yksi oli kääntymässä. Ei sisällä ohitus- eikä risteämisonnettomuuksia.

Kohtaamisonnettomuus on onnettomuus, jossa on osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja, jotka ovat tulossa vastakkaisista suunnista. Ei sisällä kääntymis-, ohitus- eikä risteämisonnettomuuksia.

Peräänajo-onnettomuus on onnettomuus, jossa on osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja, jotka törmäävät toisiinsa kulkiessaan peräkkäin samaan suuntaan. Ei sisällä ohitus- eikä kääntymisonnettomuuksia.

Eläinonnettomuus on moottoriajoneuvon ja eläimen välinen onnettomuus.

Peuraonnettomuus on moottoriajoneuvon ja peuran, metsäkauriin tai valkohäntäpeuran välinen onnettomuus.

Hirvieläinonnettomuus on moottoriajoneuvon ja hirven välinen onnettomuus.

Onnettomuuskustannukset kuvaavat tieliikenneonnettomuuksien taloudellisia seuraamuksia.

Niihin lukeutuvat aineelliset vahingot, taloudelliset menetykset ja uhrien aineettoman hyvinvoinnin menetykset. Onnettomuuskustannukset muodostuvat seuraavista tekijöistä:

- hallinnolliset kulut (tienpitäjä, pelastuslaitos, poliisi ja oikeuslaitos)
- ajoneuvovahingot
- sairaanhoitokulut (vakuutusjärjestelmän ulkopuolelle jäävät kulut)
- tuotannolliset menetykset (yksilön osuus bruttokansantuotteen muodostuksessa; ilman oman kulutuksen osuutta)
- inhimillisen hyvinvoinnin menetys (elämän menetys tai sen laadun pysyvä tai tilapäinen menetys).